

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 19P/181/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516208951
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gazdagová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2017:7516208951.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Andreou Gazdagovou vo veci starostlivosti o maloleté deti B. - A., nar.X.X.XXXX, bytom N. XX, C. N., I., nar.XX.X.XXXX, bytom C. XX, B. nad S. a L., nar.XX.XX.XXXX, bytom N. 10, C. N., všetky maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, detí rodičov matky B. B., nar.X.XX.XXXX, bytom C. XX, B. nad S. a otca u maloletej A. A. B., nar.XX.X.XXXX, bytom Q. ulica č.XXX/XX, H. I. u maloletých detí I. a L. otca neurčeného, za účasti starej matky X. A., nar.XX.XX.XXXX, bytom N. XX, C. N., zastúpenej advokátom Mgr. Branislavom Grancom, so sídlom na Kováčskej 28 v Košiciach, v konaní o návrhu matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletých detí

rozhodol:

I. Z a m i e t a návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletých detí A. B., nar.X.X.XXXX a L. B., nar.XX.XX.XXXX, nariadenej rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 9P/114/2015 - 82 zo dňa 19.10.2015.

II. R u š í náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej I. B., nar.XX.X.XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 9P/114/2015 - 82 zo dňa 19.10.2015 a zveruje maloletú I. do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

19P/181/2016

-2-

III. U p r a v u j e styk matky s maloletým L. B., nar.XX.XX.XXXX tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým L. každý týždeň, v dobe od piatku od 12.00 hod., kedy si matka prevezme maloletého z materskej školy, ktorú maloletý navštevuje, ak maloletý nebude v materskej škole prítomný, matka maloletého prevezme z jeho bydliska na N. XX v C. N., do nedele do 17.00 hod., kedy je matka povinná maloletého vrátiť do jeho bydliska. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým L., každý rok, počas vianočných sviatkov od 25.12. do 3.1., každý rok počas letných prázdnin od 1.7. do 15.7. a od 15.8. do 31.8., s tým, že spôsob odovzdávania a preberania maloletého si matka maloletého L. dohodne so starou matkou maloletého dieťaťa.

IV. Týmto ponecháva v platnosti rozsudok Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 9P/114/2015 - 82 zo dňa 19.10.2015, ktorým bola nariadená náhradná osobná starostlivosť u maloletých detí A. B., nar.X.X.XXXX a u L. B., nar.XX.XX.XXXX.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, matka maloletých detí A., I. a L. B. podala tunajšiemu súdu dňa 2.6.2016 návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletých detí, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 9P/114/2015 - 82 zo dňa 19.10.2015. Spolu s návrhom vo veci samej podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, na zverenie maloletých detí A., I. a L. do svojej dočasnej starostlivosti.

2. Návrh odôvodnila tým, že nemala vedomosti o rozsudku, ktorým bola nariadená náhradná osobná starostlivosť u jej maloletých detí, na základe ktorého boli maloleté deti A., I. a L. zverené do osobnej starostlivosti jej matky, t. j. starej matky maloletých detí X. A.. Dozvedela sa o tom dňa 8.4.2016, keď sa informovala u detskej lekárky MUDr.Pitoňákovéj o zdravotnom stave maloletých detí, ktoré informácie jej lekárka odmietla podať. Túto skutočnosť jej následne potvrdila aj kolízna opatrovníčka na ÚPSVaR v Košiciach. Podľa vyjadrenia matky stará matka maloletých detí klamala, keď súdu uviedla, že nemá vedomosti o aktuálnom pobyte matky. Matka uviedla, že s deťmi v kontakte bola, stretávala sa s nimi, javila o nich záujem, kupovala im potrebné veci, prispievala na nich

19P/181/2016

-3-

finančne. Popísala sled udalostí, kde uviedla, že po ukončení pobytu matky s maloletými deťmi v Bratislave bola dohodnutá so svojou sestrou I., že maloleté deti ostanú v domácnosti sestry v C. N., spoločne so starou matkou, dočasne, kým sa matke podarí nájsť vhodné bývanie pre seba a maloleté deti. Matka nenavštevovala domácnosť sestry I.asto z toho dôvodu, že s tým nesúhlasil druh sestry pán M., takže deti navštevovala sporadicky, taktiež aj kvôli tomu, že to bolo finančne náročné. Vo februári 2015 sa matka nasťahovala do trojizbového bytu v Košiciach, kde žila aj s druhom a od decembra 2015 aj s maloletou I.. Matka žiadala svoju matku, starú matku maloletých detí, aby sa k nej spolu s deťmi nasťahovala. Stará matka matku v jej domácnosti osobne navštívila. Následne však obe prestali spolu komunikovať. Matka si brávala deti po dohode so sestrou na pár dní až týždne. Následne podľa matky začali byť maloleté deti manipulované zo strany starej matky, konkrétne maloletá A., ktorá začala odmietať matku a prestala s ňou komunikovať. Koncom roka 2015 stará matka začala obmedzovať matke aj kontakt s maloletým L.. Podľa matky stará matka bráni matke v kontakte s maloletými deťmi A. a L.. Maloletá I.ije od decembra 2015 v spoločnej domácnosti s matkou a naopak odmieta sa vrátiť do domácnosti k starej matke. Matka k návrhu pripojila rozsiahlu SMS komunikáciu so starou matkou maloletých detí, spoločné fotografie s deťmi, ako aj bločky z nákupov, potrieb pre maloleté deti. Žiadala, aby súd neodkladným opatrením zveril všetky tri maloleté deti do doby rozhodnutia súdu vo veci samej do jej dočasnej starostlivosti, s odôvodnením, že je tu nebezpečenstvo hroziacej ujmy u maloletých detí, pričom matka má v živote detí prvoradú úlohu a jej úloha nie je nikým a ničím nenahradiateľná a to zvlášť s poukazom na vek maloletých detí. U maloletej Karolíny by sa jednalo o zosúladenie faktického stavu s právnym, keďže maloletá I. žije v domácnosti matky od decembra 2015. U maloletých detí A. a L. matka návrh odôvodnila tým, že maloleté deti sú ovplyvňované starou matkou, pričom stará matka bráni matke v kontakte s nimi.

3. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 19P/181/2016 - 85 zo dňa 15.6.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. konania 8CoP/267/2016 - 111 zo dňa 15.8.2016 súd zveril maloletú I. B., nar.XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti matky a v prevyšujúcej časti návrh matky na dočasné zverenie maloletých detí A. a L. zamietol.

4. Stará matka maloletých detí, X. A. sa k návrhu matky vyjadrila písomne, pričom vo svojom vyjadrení uviedla, že matka maloletých detí uvádza nepravdivé informácie, ak spochybňuje starostlivosť starej matky o maloleté deti. Bola to matka, ktorá maloleté deti de facto opustila a zanechala ich starej matke. Maloletá A. je dosť rozumovo vyspelá, aby sa vyjadrila sama, prečo odmieta kontakt s matkou, stará matka nebráni maloletej stykať sa s matkou, avšak maloletá vzhľadom na negatívne spomienky, ktoré v nej pretrvávajú z minulosti, z obdobia, keď žila s matkou a súrodencami v Bratislave, kde sa musela starať o súrodencov a matka sa živila prostitúciou, matku odmieta. Stará matka zabezpečuje všetky potreby maloletej A.. Ďalším dôvodom, pre ktorý maloletá A. odmieta žiť s matkou je negatívny postoj maloletej k partnerovi matky, s ktorým matka žije v spoločnej domácnosti. Podľa starej matky sa mala

matka maloletej vyjadriť, že toto bude rešpektovať a do rozhodnutia maloletej zasahovať nebude. Pokiaľ ide o maloletého L., jedná sa o dieťa, ktoré potrebuje 24hodinovú starostlivosť, pretože je viacnásobne ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom. Maloletý L. dopoludnia navštevuje špeciálnu materskú

19P/181/2016

-4-

školu, následne stará matka s ním navštevuje rôzne rehabilitácie, denne s ním cvičí, venuje sa mu nepretržite. Maloletý L. trpí mentálnou retardáciou, detskou mozgovou obrnou a atypickým autizmom. Podľa starej matky za zdravotný stav maloletého L. môže správanie matky - pitie alkoholu a fajčenie počas tehotenstva, čo dokazuje aj pripojená konverzácia medzi matkou a sestrou matky. Podľa starej matky matka dlhodobo neprispievala svojim maloletým deťom na ich výživu. O bydlisku matky stará matka nemala vedomosti, pretože matka nemala nikdy stabilné bývanie.

5. Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol zveriť maloletú I. do osobnej starostlivosti matky, vzhľadom na prejavovaný záujem maloletej, ponechať maloletú A. v starostlivosti starej matky, s poukazom na vyjadrenie maloletej, ktorá matku vyslovene odmieta a pokiaľ ide o maloletého L. navrhuje ponechať maloletého v osobnej starostlivosti starej matky. Keďže maloletý L. je ťažko zdravotne postihnutý, v minulosti bol jeho zdravotný stav zanedbaný a toho času napreduje, vďaka neustálej starostlivosti starej matky a ostatných členov domácnosti, má stará matka obavy, že ak maloletý L. bude zverený matke, matka jeho starostlivosť nezvládne a nezabezpečí mu všetky potrebné procedúry a liečbu tak, ako si to jeho zdravotný stav vyžaduje. K tomuto vyjadreniu starej matky sa kolízny opatrovník pripojil.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchmi matky maloletých detí, otca maloletej A., starej matky X. A., výsluchom maloletých detí A. a I., svedeckou výpoveďou I. A., oboznámil sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/114/2015 a zistil tento stav vo veci:

7. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 9P/114/2015 - 82 zo dňa 19.10.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.12.2015 boli maloleté deti B. - A., nar.X.X.XXXX, I., nar.XX.X.XXXX a L., nar.XX.XX.XXXX, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky X. A., nar.XX.XX.XXXX a zo strany matky maloletých detí a otca maloletej A. bola určená vyživovacia povinnosť na každé z maloletých detí mesačne vo výške 30% životného minima určenej zákonom, vždy do 15.dňa v každom mesiaci, vopred, k rukám starej matky maloletých detí.

8. Matka maloletých detí žije s priateľom M. Q. a maloletou I. na adrese C. XX v B. nad S., v trojizbovom byte, v podnájme. Pracuje ako SZČO v oblasti cateringu, príjem z tejto činnosti uviedla vo výške 700,-Eur mesačne. Priateľ matky pracuje ako kuchár, jeho príjem matka uviedla vo výške 500,-Eur mesačne. Matka vo vyjadrení uviedla, že s maloletými deťmi bývala spolu naposledy v Bratislave, na adrese S. XX v byte svojej sestry I.. Keďže sestra byt predala, bolo potrebné riešiť ďalšie bývanie s deťmi, so sestrou sa dohodli, že maloleté deti dočasne pôjdu do domácnosti sestry, do rodinného domu v C. N.. Do tejto domácnosti prišla bývať aj ich matka, t.j. stará matka maloletých detí. Matka uviedla, že s maloletými deťmi bola v pravidelnom kontakte, osobne ich tiež navštevovala. Keď prišla za deťmi, nebývala v dome sestry, ale v Košiciach v hoteli. Brávala ich na výlety, na nákupy. Potom sa rozhodla, že príde do Košíc natrvalo, zabezpečila si podnájom, na adrese A. X v I.. V tom čase ju deti v tejto domácnosti aj navštevovali. Matka uviedla, že s maloletou A. nie je v kontakte

19P/181/2016

-5-

od decembra 2016, pretože maloletá odmieta akýkoľvek kontakt s ňou. Matka má záujem stretnúť sa s A. a porozprávať sa. Chcela by vrátiť všetko do starých koľají, aby mohli byť všetci spolu. Podľa nej je maloletá A. ovplyvnená starou matkou a sestrou I., pretože ich vzájomné vzťahy s matkou maloletej nie sú dobré. Pokiaľ ide o maloletého L., chcela by ho do svojej starostlivosti.

9. Na pojednávanie sa dostavil otec maloletej A., ktorý uviedol, že s maloletou A. a jej matkou žili v spoločnej domácnosti približne po dobu dvoch rokov, potom, ako sa matka s maloletou presťahovala do Bratislavy, prestali sa kontaktovať. S maloletou A. nebol v kontakte dlhodobo. Približne pred tromi rokmi ho maloletá A. vyhľadala, od tej doby sú v sporadickom, prevažne internetovom kontakte. Otec maloletej

nemal vedomosti o pomeroch v rodine maloletej, ani o tom, prečo maloletá A. nechce komunikovať s matkou.

10. Stará matka maloletých detí vo svojom vyjadrení uviedla, že už do S. prišla kvôli výpomoci dcére pri starostlivosti o maloleté deti. Dozvedela sa, že dcéra čaká dieťa, maloletého L., prišla jej pomôcť. Bývali spolu v byte na S. XX v S., ktorý kúpila jej druhá dcéra I. ako investíciu, lenže na byte vznikli dlhy kvôli neplateniu nájmu a byt sa musel predať. Sestry sa dohodli, že deti dočasne prídu do C. N., na tri mesiace. Stará matka uviedla, že už v roku 2014 navrhla matke, či by nebolo vhodné, aby požiadala o zverenie maloletých detí do svojej pestúnskej starostlivosti, s čím mala matka maloletých detí ústne súhlasiť. Otázku starostlivosti o maloleté deti musela stará matka riešiť hlavne kvôli maloletému L., keďže si vyžadoval neustálu lekársku starostlivosť, boli potrebné rôzne vyšetrenia, rehabilitácie, kde bol potrebný súhlas zákonného zástupcu. Stará matka mala od matky splnomocnenie, avšak niektorí lekári ho neakceptovali. Ďalej kvôli školským aktivitám maloletých detí bolo tiež potrebné riešiť otázku starostlivosti maloletých detí, v neposlednom rade to bola aj otázka financií, nebol to však hlavný dôvod. Stará matka uviedla, že nemá výhrady, aby maloletý L. navštevoval matku. Nebolo a nie je v jej záujme pretrhnúť matkine väzby s maloletými deťmi. V prípade I. a A. stará matka plne rešpektuje ich názory. Nesúhlasí však so zverením maloletého L. do osobnej starostlivosti matky a to z dôvodu, že má pochybnosti, ako by matka zvládla starostlivosť o maloletého vzhľadom na jeho zdravotný stav a skutočnosť, že maloletému sa treba venovať nepretržite, t. j. vyžaduje celodennú 24hodinovú starostlivosť. L. je viacnásobne ťažko zdravotne postihnuté dieťa, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou postihnutie maloletého bolo spôsobené samotnou matkou a jej nezodpovedným správaním počas tehotenstva. Stará matka vyslovila súhlas, aby maloletý L. trávil s matkou víkendy, kedy má voľno, nenavštevuje škôlku, ani vyšetrenia, či rehabilitácie. Pokiaľ ide o maloletú A., stará matka uviedla, že maloletú voči matke neovplyvňuje, maloletá A. má dlhodobu psychické problémy, vyplývajúce z predošlých negatívnych spomienok, ktoré zažila v domácnosti s matkou, ktoré rieši tým, že pravidelne navštevuje psychologičku, Mgr. A. A. v I..

11. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 19P/181/2016 - 202 zo dňa 3.7.2017 súd nariadil na základe návrhu matky neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci samej upravil styk matky s maloletým L. tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým L. každý nepárny týždeň, od piatku od 12.00 hod., kedy matka maloletého prevezme z materskej školy, ktorú maloletý
19P/181/2016

-6-

navštevuje, event. z miesta bydliska maloletého do pondelka do 8.00 hod., kedy je matka povinná maloletého odprevadiť do materskej školy, ktorú maloletý navštevuje.

12. Súd v ďalšom vypočul maloleté deti A. a I.. Obe sú žiačkami H. školy na Q. ulici v I., maloletá A. je žiačkou 9.ročníka, maloletá I. žiačkou 7.ročníka. K otázke, ktorá je predmetom konania sa maloletá A. vyjadrila aj písomne listom. V ústnej výpovedi zotrvala na svojich písomných vyjadreniach, pričom uviedla, že nemá záujem udržiavať svoj kontakt so svojou matkou, ktorá ju veľmi sklamala. Vie, že matka by s ňou chcela nadviazať kontakt, nerozumie postoj matky, prečo za každú cenu trvá, aby bola v jej starostlivosti, aj čo sa týka maloletého L.. Podľa maloletej A. matka maloletého L. nechcela a keď bol maličký bola s ním málo. Matka ju už sklamala niekoľkokrát, nerozumejú si a nechce sa sklamať opakovane. Matke neverí. Navyše matka žije s druhom, s ktorým si A. nerozumie. Maloletá A. prejavila výhrady voči spôsobu života, akým žila matka v čase, keď žili spolu v jednej domácnosti. Toto by už nechcela zažiť, pričom v domácnosti u krstnej matky a starej matky sa cíti spokojne a bezpečne a za žiadnych okolností to meniť nechce. Vzťah k mladšej sestre I. hodnotí ako konfliktný, zazlieva jej, že sestra bola vždy matkou uprednostňovaná.

13. Maloletá I. vypovedala primerane veku, jasne a zrozumiteľne deklarovala svoju vôľu žiť v domácnosti matky. Mrzí ju nedobrá vzťah so sestrou, rada by to zmenila. Bolí ju, že ju A. ignoruje. Chcela by byť častejšie aj s bratom L..

14. Svedok I. A., sestra matky maloletých detí vo svojom vyjadrení uviedla, že v spoločnej domácnosti žije s druhom W. M., ich spoločným maloletým synom W., s maloletou A., pričom v druhej bytovej

jednotke rodinného domu žije matka X. A. s maloletým L.. Sú v dennom kontakte. Uviedla, že rešpektuje vyjadrenia dievčat, pričom A. sa rozhodla ostať v jej domácnosti, I. sa rozhodla odísť k matke. Pokiaľ ide o maloletého L. uviedla, že matka, t.j. stará matka maloletého L. sa o maloletého L. príkladne nepretržite celodenne stará, ona jej v tejto starostlivosti pomáha. Stará matka maloletého denne vodi do škôlky, absolvuje s ním všetky vyšetrenia a rehabilitácie. Stará matka poberá príspevok na dieťa náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 85,-Eur a 100,-Eur mesačne, výživné na maloletú A. v sume 27,13,-Eur mesačne, príspevok na kompenzáciu na benzín na maloletého L. vo výške 100,-Eur mesačne. S matkou maloletých detí svedkyňa nie je v kontakte približne dva roky. Matka ju obvinila, že so starou matkou jej vzali deti.

15. Z písomného stanoviska Mgr. A. A., psychologičky, vyplýva, že maloletá A. má vytvorené plnohodnotné, emočne pozitívne saturované väzby k svojim krstným rodičom, ktorí jej po emočne náročnom životnom období poskytujú oporu, stabilitu a podporu. A. má jasne vyhranený názor na svoju matku. Jej správanie je pre A. neprijateľné a spôsobuje u nej emočný diskomfort. A. cíti voči matke hnev, pod ktorým ukrýva ľútosť a smútok. Postupne fakt, že ju a súrodencov matka opustila, ako aj životný štýl matky maloletá A. emočne spracováva a vyrovnáva sa s ním.

19P/181/2016

-7-

16. Z vyjadrenia Špeciálnej materskej školy so sídlom na D. XX v I., zo dňa 17.8.2017, vyplýva, že maloletý L. B., nar.XX.XX.XXXX navštevuje toto zariadenie od 2.9.2015. V šk. roku 2015/2016 bol zaradený do triedy pre deti s mentálnym postihnutím, v ďalšom šk. roku pokračoval v tejto triede. Jedná sa o dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe viacnásobného postihnutia (telesné, mentálne, zrakové a narušená komunikačná schopnosť). Adaptácia dieťaťa prebehla bez výraznejších problémov, školu navštevuje na 4 hodiny denne, dlhší pobyt by nezvládol. Jeho výdrž pri jednej činnosti je krátkodobá, samostatne pracovať nedokáže. S rovesníkmi kontakty nenadväzuje, pozoruje ich pri činnosti, autoritu učiteľa rešpektuje. Je potrebný individuálny prístup zo strany učiteľa. Oslabený je v oblasti jemnej motoriky a grafomotoriky, je nesamostatný aj v sebaobslužných činnostiach, t.č. plienkovaný. Zhoršené porozumenie v reči, aktuálny vývin na úrovni 15 mesačného dieťaťa. V poslednom čase je u maloletého zaznamenaný mierny progres vo všetkých sledovaných oblastiach. Starostlivosť zo strany starej matky, ako aj jej spolupráca so školou je príkladná. Matka maloletého nikdy neprejavila záujem komunikovať so školou, raz bola vyzdvihnúť maloletého spolu so starou matkou. Maloletý L. je dieťa, ktoré potrebuje neustálu pozornosť a starostlivosť dospelé osoby. Pre jeho priaznivý progres v psychickom vývine je potrebný naďalej intenzívny špeciálnopedagogický prístup zo strany pedagógov, terapeutov, rehabilitačných pracovníkov, ale najmä pokojné a stimulujúce domáce prostredie.

17. Z písomnej diagnostickej správy podanej Katolíckou univerzitou v Ružomberku, zo dňa 15.12.2016 vyplýva, že u maloletého L. B. je diagnostikovaný fetálny alkoholový syndróm v dôsledku expozície alkoholom. Je definovaný oneskoreným vzrastom, tvárovou dysmorfiou spolu so závažným postihnutím centrálného nervového systému, ktoré je typickým dôsledkom expozície jedincov alkoholom počas vnútro maternicového vývinu. Ďalšie faktory, ktoré ovplyvnili jeho zdravotný stav sú možné genetické pozadie, zanedbaná prenatálna starostlivosť, zanedbávanie počas starostlivosti matky.

18. Zo správy podanej pediatrom - MUDr. Tencerovou, zo dňa 9.10.2017 vyplýva, že maloletý L. B. je sledovaný v neurologickej a pedopsychiatrickej ambulancii, má indikovanú medikamentóznú liečbu, ale aj rehabilitačnú, navštevuje viacero súkromných zariadení. Je viacnásobne ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom, vyžaduje si špeciálne - pedagogické vzdelávanie, rehabilitácie, terapiu biofeedbackom, psychologické sledovanie aj intervencie, logopedickú liečbu, absolvuje alternatívne postupy - hypoterapiu, kranio - sakrálnu, plánujú delfinoterapiu, čaká na schválenie liečebného pobytu v kováčovej, cohodí denne do špeciálnej škôlky, je vyšetrený v centre pre Fetálny alkoholový syndróm. Podľa vyjadrenia pediatra rehabilitácie maloletému jednoznačne výrazne pomáhajú, po prerušení liečby by sa mohol očakávať úpadok pohybových aj sociálnych návykov. Kontakt s terapeutom je pre neho aj výchovným vplyvom, učí sa regulovať svoj správanie. Rehabilitácia je začiatok a predpoklad vzdelávacieho procesu.

19. V písomnom vyjadrení, ktoré podala cestou advokáta stará matka maloletého L., poukazuje na jednotlivé vyjadrenia zainteresovaných inštitúcií, ktoré maloletý L. navštevuje alebo navštívil, s poukazom na závažnosť jeho zdravotného stavu, ktorý vyžaduje opateru náročnú materiálne aj na čas. Túto maloletému poskytuje stará matka s pomocou najbližšej rodiny. Stará matka je názoru, že matka maloletého si zrejme

19P/181/2016

-8-

neuveďomuje závažnosť zdravotného stavu u maloletého, keďže nedodríava dohodnuté termíny rehabilitácií. Navyše väčšina liečby nie je hrazená poisťovňou, z toho vyplývajú aj náklady starej matky na zabezpečenie liečby, pričom matka maloletého si dlhodobo neplní svoju vyživovaciu povinnosť, v roku 2017 uhradila výživnom pre maloletú A. a L. spolu sumu 55,-Eur, čo bolo dôvodom pre začatie exekučného konania, ako aj podania trestného oznámenia na matku maloletých detí, zo strany starej matky. Z týchto dôvodov nie sú podľa starej matky dôvody na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého Olivera.

20. Podľa § 45 ods.1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

21. Podľa § 45 ods.2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

22. Podľa § 45 ods.3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

23. Podľa § 45 ods.4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

19P/181/2016

-9-

24. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

25. Podľa § 45 ods.6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

26. Podľa § 45 ods.9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

27. Podľa § 26 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

28. Podľa § 47 ods. 1 písm d) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

29. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného stavu súd dospel k záveru, že návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne iba u maloletej I.. Maloletá I. prejavila svoju vôľu odísť do domácnosti matky, od decembra 2015 je v jej faktickej starostlivosti, ostatní rodinní príslušníci, predovšetkým stará matka, ktorej bola maloletá I. zverená posledným súdnym rozhodnutím do náhradnej osobnej starostlivosti, túto skutočnosť rešpektuje. Šetrením pomerov v domácnosti matky nebolo preukázané, žeby matka nemala vytvorené podmienky pre zabezpečenie riadnej výchovy u maloletého dieťaťa.

30. Návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletých detí A. a L. súd ako nedôvodný zamietol. Vo vzťahu k maloletej A. dospel súd k záveru, že maloletá A. vzhľadom na svoj vek a vyspelosť jednoznačne prezentovala a formulovala svoj názor ostať v starostlivosti starej matky a zotrvať v domácnosti starej matky a krsťnej matky I. A., ktorých domácnosť považuje za svoj domov, kde cíti spolupatričnosť, lásku, rešpekt a kde sa cíti bezpečne. Jasne prezentovala svoj odmietavý postoj k matke, prameniaci z negatívnych spoločných zážitkov, ktoré nemá spracované a z ktorých obviňuje práve matku. Ťažko sa vyrovnáva so situáciami, ktoré zažila, pre jej priaznivý a zdravý psychický vývoj je nevyhnutné, aby pokračovala v terapiách u psychológa, ktorému dôveruje, v čom by ju mali podporovať jej najbližší. V tomto súd apeluje aj na matku maloletej, aby rešpektovala vôľu maloletej dcéry a postupovala pri zblížovaní sa s ňou opatrne, podľa odporúčaní psychologičky, ktorú maloletá navštevuje.

19P/181/2016

-10-

31. Vo vzťahu k maloletému L. je súd toho názoru, že bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, pre zabezpečenie jeho zdravého psychického a fyzického vývinu, ak bude ponechaný v starostlivosti starej matky. Stará matka preukázala, že sa o maloletého nezištne príkladne stará, s touto starostlivosťou jej pomáhajú, aj materiálne, ostatní členovia domácnosti. Príkladnú starostlivosť o maloletého L. deklarujú pedagógovia z materskej školy, ktorú maloletý navštevuje, ako aj odborníci a lekári, ktorí s maloletým pracujú dlhodobo a sledujú progres v jeho vývoji. S poukazom na vyjadrenia jednotlivých inštitúcií je nepochybné, že je dôležité ponechať maloletému všetky nastavené liečebné a rehabilitačné postupy, ktoré stará matka ochotne s maloletým denne podstupuje a na všetky ho sprevádza. Stará matka nemá záujem brániť matke v stretávaní sa s maloletým. Preto je súd názoru, že je dôležité umožniť matke podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, aby sa citové väzby medzi maloletým a matkou upevnili, navyše maloletá I. bude mať možnosť stretávať sa s maloletým L. iba v domácnosti matky, vzhľadom k tomu, že domácnosť starej matky nenavštevuje. V priebehu konania stará matka a matka maloletého L. zhodne uviedli, že najvhodnejšie obdobie, kedy by sa mohla matka zblížovať s maloletým L. by bolo obdobie víkendov, kedy matka maloletého nie je v zamestnaní, navyše maloletý L. nemá v tom čase

špeciálny program v súvislosti so zabezpečením jeho zdravotnej starostlivosti. Po dohode zúčastnených subjektov súd upravil aj styk matky s maloletým počas letných prázdnin a vianočných sviatkov.

32. Vzhľadom na vykonané dokazovanie, zistený skutkový stav a právny stav súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

33. Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,
- d/konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

19P/181/2016

-11-

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.